

Số: 25 /2022/QĐST-VDS

Hà Nội, ngày 09 tháng 6 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đ.M.H

Thư ký phiên họp: Ông N.M.T – Thẩm tra viên.

Đại diện VKSND Thành phố HN tham gia phiên họp: Bà HVT - Kiểm sát viên

Ngày 09/6/ 2022, tại trụ sở TAND Thành phố HN mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 24/2022/TLST-DS ngày 11/03/2022 về việc: *Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 15/QĐST-VDS ngày 31/5/2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu: Ông Lê Quang T , sinh ngày 08/5/1962. HKTT: P8N2 Tập thể bộ đội, phường Liễu Giai, Cống Vị, quận BD, HN. Nơi ở hiện nay: Số 6 ngách 3/1 phố Vạn Phúc, phường Liễu Giai, quận BD, HN. Có mặt.

2. Người bị yêu cầu: Cụ Trương Thị Á (là mẹ đẻ ông T), sinh 24/4/1931. Nơi ở: Tập thể Bách hóa Kim Liên, Kim Liên, quận DD, HN. Vắng mặt.

3. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

3.1. Ông Lê Quang H , sinh năm 1955. Nơi ở: Tập thể Bách hóa Kim Liên, phường Kim Liên, quận DD, HN. *Đại diện theo ủy quyền của ông H* là ông Lê Quang T (ông T đồng thời là người yêu cầu). Có mặt ông T .

3.2. Ông Lê Quang N , chết ngày 06/02/2011. *Người kế thừa quyền và nghĩa vụ của ông N* là anh Lê Quang Nhật M , sinh năm 1993 (là con đẻ duy nhất của ông Nghĩa, ông N không có vợ). Hiện đang ở Cộng hòa liên bang Nga. *Đại diện theo ủy quyền của anh M* là ông Lê Quang T (ông T đồng thời là người yêu cầu) theo Giấy ủy quyền lập ngày 16/03/2022 số công chứng 26-III/CC-22 quyền số 01 của Đại sứ quán Việt Nam tại Liên bang Nga. Có mặt ông T .

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

1. Theo đơn yêu cầu của ông Lê Quang T trình bày:

Mẹ đẻ ông là cụ Trương Thị Á sinh ngày 24/4/1931 hiện tuổi cao, sức yếu, không còn minh mẫn. Từ năm 2016 chồng cụ Á (bố đẻ ông T) là cụ Lê Quang S chết thì cụ Á ốm nằm liệt giường, không đi lại được; đã phải 0 điều trị tại Bệnh viện Lão khoa Trung Ương. Hiện do di chứng của tai biến mạch máu não không còn minh

mẫn, lúc nhớ, lúc quên, mất khả năng nhận thức, khả năng điều khiển hành vi, không đủ điều kiện để ký, xác lập các giao dịch dân sự. Do nằm một chỗ lâu ngày nên cụ Á bị lở loét, gia đình đưa cụ vào Viện bỏng quốc gia điều trị nhưng không kết quả.

Ông T yêu cầu Tòa án tuyên bố cụ Trương Thị Á mất năng lực hành vi dân sự theo quy định pháp luật.

2. *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là ông H và anh M có văn bản gửi Tòa án và cùng thống nhất trình bày:*

Xác nhận việc ông T trình bày trên là đúng; đồng ý với yêu cầu của ông T đề nghị Tòa án tuyên bố cụ Á mất năng lực hành vi dân sự; cùng nhất trí ủy quyền cho ông T quyết định những vấn đề có liên quan trong việc giải quyết yêu cầu tuyên bố cụ Á mất năng lực hành vi dân sự; đề nghị giao cho ông T là người giám hộ cho cụ Á và có đơn xin giải quyết vắng mặt.

Ông T là người đại diện theo ủy quyền của ông Hà, anh M trình bày: Ông H và anh M đều có quan điểm như ông đã trình bày và đã có quan điểm bằng văn bản có nội dung như trên. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông và quan điểm của ông H, anh M.

Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 84/KLGD ngày 11/5/2022, Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Trương Thị Á bị bệnh mất trí trong bệnh mạch máu. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F01. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”*.

Quan điểm của Kiểm sát viên tại phiên họp:

Về tố tụng: Tòa án nhân dân Thành phố Hà Nội thụ lý giải quyết việc dân sự thụ lý số 24/2022/TLST-DS ngày 11/03/2022 là đúng thẩm quyền.

Hội đồng giải quyết việc dân sự, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng, đầy đủ quy định của Bộ luật tố tụng dân sự và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan.

Người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng, đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung:

Đề nghị Hội đồng chấp nhận đơn yêu cầu của ông T, tuyên bố cụ Trương Thị Á bị mất năng lực hành vi dân sự.

Theo quy định tại khoản 2 Điều 53 Bộ luật dân sự thì ông H là người giám hộ đương nhiên của cụ Á. Tuy nhiên: Do ông H sức khỏe không tốt nên có văn bản ủy quyền cho ông T. Tại các lời khai và tại phiên họp, ông T đều xin nhận là người giám hộ cho cụ Á. Do vậy đề nghị Hội đồng chấp nhận yêu cầu của ông T, xác định ông T là người giám hộ, là người đại diện theo pháp luật cho cụ Á.

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến trình bày của đương sự và quan điểm của Kiểm sát viên tại phiên họp

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1]. Về tố tụng:

- Ông Lê Quang N là con đẻ của cụ Á đã chết ngày 06/02/2011. Ông N chỉ có 01 con duy nhất là anh Lê Quang Nhật M (*ông N không có vợ*). Tòa án xác định anh M tham gia tố tụng với tư cách là người kế thừa quyền và nghĩa vụ tố tụng của ông N. Hiện anh M đang học tập và làm việc tại Cộng hòa Liên bang Nga. Do đó Tòa án nhân dân Thành phố Hà Nội thụ lý giải quyết việc dân sự số 24/2022/TLST-DS ngày 11/03/2022 là đúng thẩm quyền quy định tại Điều 27; khoản 3 Điều 35; điểm b khoản 1 Điều 37 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Lê Quang H , anh Lê Quang Nhật M có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt và đã ủy quyền cho ông T tham gia tố tụng, ông T có mặt. Tòa án tiến hành phiên họp xét yêu cầu vắng mặt ông H và anh M là đúng quy định tại khoản 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2]. Về nội dung:

2.1. Xét yêu cầu của ông Lê Quang T đề nghị Tòa án tuyên bố cụ Trương Thị Á mất năng lực hành vi dân sự:

Cụ Trương Thị Á sinh năm 1931, từ nhỏ tới lớn phát triển bình thường, học hết 10/10, có chồng là cụ Lê Quang S đã chết năm 2016 và 03 người con đẻ là ông Lê Quang H , ông Lê Quang T và ông Lê Quang N đã chết ngày 6/2/2011.

Theo bản báo cáo tình trạng sức khỏe của cụ Ân; Tóm tắt hồ sơ bệnh án của Bệnh viện Lão khoa trung ương. Xác định được:

- Ngày 21/12/2018, cụ Á vào điều trị tại Bệnh viện Lão khoa Trung ương, khi vào điều trị được chụp phim CLVT sọ não không tiêm thuốc cản quang với kết quả hình ảnh thoái hóa mảng mất myeline quanh não thất và trung tâm bầu dục hai bên.

- Ngày 29/7/2019, cụ Á vào điều trị tại Bệnh viện Lão khoa Trung ương: khi vào điều trị được chụp phim CLVT sọ não không tiêm thuốc cản quang với kết quả hình ảnh ổ tổn thương cũ chất trắng cạnh thân não bên trái, thoái hóa mảng mất myeline quanh não thất và trung tâm bầu dục hai bên, điều trị đến ngày 01/8/2019 ra viện được chuẩn đoán hạ Natri máu, suy kiệt tăng huyết áp, tai biến mạch máu não cũ, tình trạng khi ra viện Glasgow 15 điểm, suy kiệt.

- Ngày 12/11/2019, cụ Á vào điều trị tại Bệnh viện Lão khoa Trung ương điều trị đến ngày 18/11/2019 ra viện được chuẩn đoán: Xuất huyết tiêu hóa do loét dạ dày tá tràng, suy kiệt, thiếu năng tuần hoàn máu não, sa sút trí tuệ, viêm túi mật.

Theo xác nhận ngày 15/03/2022 của Trạm y tế phường Kim Liên: Cụ Á bị mắc Covid-19 và điều trị tại nhà từ ngày 04/03/2022 đến ngày 14/03/2022. Tiền sử bệnh nhân bị tai biến mạch máu não nhiều năm, hạn chế trong việc thực hiện các hoạt động hàng ngày cần sự hỗ trợ của người chăm sóc.

Theo xác nhận của hàng xóm nơi cư trú của cụ Ân: Từ 05 năm trở lại đây cụ Á sức khỏe yếu, nằm tại chỗ, không biết gì, không còn nhận thức được xung quanh, mọi ăn uống sinh hoạt đều phải có người chăm sóc, phải ăn bằng ống xông.

Theo báo cáo của đại diện tổ dân phố 8: Cụ Á hiện đang sinh hoạt tại tập thể Bách hóa Kim Liên bị tai biến không đi lại được, ăn uống sinh hoạt tại chỗ.

Ngày 10/5/2022 sau khi thăm khám, giám định tại nhà đối tượng, quá trình Giám định viên tiếp xúc, thăm khám trực tiếp thấy: Đối tượng nằm trên giường cơ thể suy kiệt, teo toàn bộ cơ hai tay, hai chân chỉ còn da bọc xương, cứng các khớp tứ chi không tự vận động được, gọi hỏi không mở mắt, còn phản xạ mũi-mi, không còn khả năng hợp tác với người khám bằng lời nói và ngôn ngữ hình thể. Đối tượng được gia đình cho ăn uống qua ống sonde dạ dày, đóng bím, vệ sinh không tự chủ, mọi sinh hoạt đều do người thân phục vụ.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 84/KLGĐ ngày 11/5/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Trương Thị Á bị bệnh mất trí trong bệnh mạch máu. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F01. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 quy định: “1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”.

Đủ căn cứ xác định cụ Trương Thị Á là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

2.2.Xét yêu cầu của ông Lê Quang T đề nghị được là người giám hộ của cụ Trương Thị Án:

Ông Lê Quang T, ông Lê Quang H và anh Lê Quang Nhật M có đơn đề nghị và thống nhất cử ông Lê Quang T là người giám hộ cho cụ Án. Xét thấy:

Như nhận định tại điểm 2.1. nêu trên đã xác định: Cụ Trương Thị Á là người bị mất năng lực hành vi dân sự. Ông T là người có năng lực hành vi dân sự, có đầy đủ các điều kiện cần thiết để thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ. Đối chiếu với quy định tại khoản 2 Điều 22, điểm c khoản 1 Điều 47; Điều 47, khoản 2 Điều 53, khoản 2 Điều 136 Bộ luật dân sự năm 2015 thì ông T đề nghị được là người giám hộ, người đại diện theo pháp luật của cụ Á là có căn cứ pháp luật; được Hội đồng xét việc dân sự chấp nhận.

Quan điểm của Kiểm sát viên tại phiên họp đề nghị chấp nhận yêu cầu của ông T, tuyên bố: Cụ Á là người mất năng lực hành vi dân sự và cử ông T là người giám hộ, người đại diện theo pháp luật của cụ Á là đúng căn cứ pháp luật.

[3]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự:

Ông Lê Quang T sinh ngày 08/5/1962; tại thời điểm tiến hành phiên họp (ngày 09/6/2022) đã trên 60 tuổi, ông T có yêu cầu xin miễn lệ phí dân sự nên căn cứ quy định tại Luật người cao tuổi; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày

30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho ông T, hoàn trả lại cho ông tạm ứng lệ phí đã nộp.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào:

- Khoản 1 Điều 27; Điều 37; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 3 Điều 143; các Điều: 149, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;
- Các Điều: 22,47,53,57,58,136 của Bộ luật Dân sự 2015;
- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14 quy định về án phí và lệ phí Tòa án. Luật người cao tuổi.

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Lê Quang T. Tuyên bố:

1. Cụ Trương Thị Ân, sinh ngày 24/4/1931 là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Ông Lê Quang T là người giám hộ, người đại diện theo pháp luật của cụ Trương Thị Ân.

3. Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho ông Lê Quang T. Hoàn trả lại cho ông Lê Quang T 300.000 (ba trăm nghìn) đồng tiền tạm ứng lệ phí việc dân sự sơ thẩm đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2021/0000617 ngày 10/03/2022 tại Cục Thi hành án dân sự Thành phố Hà Nội.

4. Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Những người vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể ngày nhận được Quyết định hoặc Quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

**T.M HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP**

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- Viện kiểm sát NDTP Hà Nội;
- Cục THA dân sự TP.HN;
- Lưu: VP, hồ sơ.

Đ.M.H